

Sygn. akt V U 918/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2013 r. w Kaliszu

odwołania K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 12 czerwca 2013 r. Nr (...)

w sprawie K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 12 czerwca 2013 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej K. W. prawo do emerytury poczynając od dnia 1 maja 2013 r.

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz odwołującej K. W. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 czerwca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił K. W. prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych, albowiem wnioskodawczyni nie osiągnęła wymaganego okresu takiej pracy. Tym samym organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawczyni do okresu pracy w warunkach szczególnych, zatrudnienia w latach 1978 – 98.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła K. W. wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury przy zaliczeniu pracy w latach 1977 – 98 jako okresu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołująca K. W. urodzona dnia (...) w okresie 13.10.1979 – 31.07.1992 była pracownikiem Zakładu Produkcji (...) w K. zatrudnionym na stanowisko operatora suwnic. W okresie 5.08.1981 – 1.10.1985 oraz w okresie 28.10.1985 – 6.09.1986 odwołująca miała w zakładzie urlop niepłatny przeznaczony na opiekę nad małym dzieckiem.

(dowód: świadectwo pracy oraz karty wynagrodzeń odwołującej w aktach ZUS)

Powyższe zatrudnienie było kontynuowane w okresie 4.08.1992 – 15.05.1995 w przedsiębiorstwie (...)s.c. w K.powstałym na bazie majątku Zakładów Produkcji (...)oraz w okresie 16.05.1995 – 31.12.2005 w Firmie (...) powstałej na bazie Przedsiębiorstwa (...).

(dowód: świadectwa pracy w aktach ZUS)

Odwołująca jako operator suwnic pracowała we wskazanych firmach codziennie w pełnym wymiarze czasu pracy. Praca na stanowisku operatora suwnicy polegała na sterowaniu jej mechanizmami z poziomu kabiny umieszczonej na ramie urządzenia.

(dowód: zeznania świadków: Z. F., J. B., zeznania odwołującej)

Organ rentowy uznał odwołującą na dzień 1 stycznia 1999 r. okres ubezpieczenia wynoszący 27 lat 10 miesięcy i 17 dni. Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/bezsporne/

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z przepisem 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12. 1998 r. o emeryturach i rentach (Dz. U. nr 162 poz.1118 z póź. zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącymi pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ustawy.

Osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1949 r. w myśl uregulowania zawartego w przepisie art. 184 ust. 1 cytowanej ustawy mogą nabyć prawo do emerytury na powyższych warunkach po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;

oraz

- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący w przypadku mężczyzn co najmniej 25 lat.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym wyżej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z przepisem § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (Dz. U. nr 8 poz. 43 z póź. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami składkowymi, okresami nieskładkowymi oraz ewentualnie okresami uzupełniającymi (okresy ubezpieczenia rolniczego, okresy pracy w gospodarstwie rolnym). W myśl § 4 ust.1 cytowanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż odwołująca legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych. Od dnia 13.10.1978 do dnia 31.07.1992 r. z przerwą w okresie 5.08.1981 – 1.10.1985 oraz w okresie 28.10.1985 – 6.09.1986 odwołująca wykonywała pracę jako operator suwnicy. Kontynuacją tego zatrudnienia była praca w takim samym charakterze u kolejnych pracodawców poczynając od dnia 4 sierpnia 1992 r. nieprzerwanie aż do chwili obecnej. Załącznik do cytowanego wyżej rozporządzenia wśród prac uznanych za prace w warunkach szczególnych wymienia także prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych. Stanowi o tym pkt. 3 Działu V wykazu A. Rozwinięcie wskazanych wyżej uregulowań zawiera załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których wykonywane są prace w warunkach szczególnych uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty. Wśród prac tam wymienionych są prace na maszynista suwnicy (dział V pkt. 3 ppkt. 8). Prace takie odwołująca wykonywała codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej do dnia 31.12.1998 r. z przerwą o jakiej była mowa wyżej. Wykonywanie takich prac sprawiło o łącznym ponad 15-letnim okresie pracy w warunkach szczególnych.

Nie podlegał natomiast wyłączeniu z okresu pracy w warunkach szczególnych okres nieobecności w pracy, za który odwołująca w latach 1992 – 94 uzyskiwała świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W sumie okresy takie według zestawienia na karcie 18 akt wartości kapitału początkowego wynoszą 68 dni a dodatkowo ujawnione przez ZUS w oparciu o ewidencję zasiłkową – kolejne 8 dni (k.15).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażony został pogląd, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 r. określonego w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 313/09, OSNAP 2011, nr 19-20, poz. 260). Inaczej mówiąc, skoro ubezpieczona na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS posiadała wymagany do uzyskania prawa do emerytury w wieku obniżonym ogólny staż ubezpieczeniowy (okres składkowy i nieskładkowy) w wymiarze co najmniej 20 lat oraz minimalny wymagany co najmniej 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, a nie spełniała jedynie warunku wieku, to okres pracy w warunkach szczególnych musiał być rozumiany w sposób, jaki był ukształtowany przed wprowadzeniem ust. 1a pkt 1 do treści art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż wymaga tego zasada ochrony ekspektatywy prawa do emerytury.

Uwzględniając powyższe rozważania należało uznać, że okresy pobierania świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w okresach zatrudnienia w warunkach szczególnych – tj. łącznie 76 dni – nie wpłynęły na omawiany staż pracy w warunkach szczególnych. W tym stanie odliczeniu podlegał tylko wskazany wyżej okres niewykonywania pracy z uwagi na sprawowanie opieki nad małym dzieckiem. Okres tego urlopu wbrew temu co wskazał ZUS, wynosi 5 lat i 6 dni (okresy 5.08.1981 – 1.10.1985, 28.10.1985 – 6.09.1986). Odliczenie tego okresu od okresu 20 lat 2 miesięcy i 15 dni nie sprawi po stronie odwołującej braku 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Odwołująca legitymowała się zatem na dzień 1 stycznia 1999 r. ponad 22-letnim okresem ubezpieczenia, co najmniej 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych i w chwili wydawania zaskarżonej decyzji miała ukończony 55-ty rok życia.

Zaskarżona decyzja podlegała więc zmianie jak w sentencji z tą tylko zmianą, że niezwłocznie po ogłoszeniu wyroku – za zgodą stron – została sprostowana data przyznania prawa do emerytury stosownym postanowieniem wydanym w trybie 350 § 1 k.p.c.

O kosztach sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 § 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.